

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Raaseporin Totalfladanin ja Persöfladanin linnustoselvitys 2009

Fågelutredning i Totalfladan och Persöfladan i Raseborg 2009

28/2010

Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja
ympäristökeskuksen julkaisuja

Raaseporin Totalfladanin ja Persöfladanin linnustoselvitys 2009

Fågelutredning i Totalfladan och Persöfladan i Raseborg 2009

Juha Honkala

28/2010

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskuksen julkaisuja

ISBN 978-952-257-233-2 (PDF)

ISSN-L 1798-8101

ISSN 1798-8101 (verkkojulkaisu/webbpublikation)

Julkaisu on saatavana verkkojulkaisuna:

<http://www.ely-keskus.fi/uusimaa/julkaisut>

Publikationen finns på webben:

<http://www.ely-centralen.fi/nyland/publikationer>

Valokuvat/Foton: Juha Honkala

Kartat/Kartor: © Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/09/Lantmäteriverket tillsånd nr 7/MML/09

© Uudenmaan ELY-keskus/Nylands ELY-central

Sisällys

1 Johdanto.....	4
2 Tutkimusalue- ja menetelmät	5
2.1 Tutkimusalueen kuvaus	5
2.2 Linnustokartoituksen suoritus	5
3 Tulokset	7
3.1 Vesilinnut (joutsenet, sorsat, uikut ja nokikana)	7
3.2 Petolinnut	7
3.3 Rantalinnut (haikarat, kurki, rantakanat, kahlaajat, lokit, tiirat).....	9
3.4 Varpuslinnut.....	9
3.5 Muut linnut	11
1 Inledning.....	13
2 Undersökningsområde och metoder	14
2.1 Beskrivning av undersökningsområdet	14
2.2 Genomförandet av fågelkartläggningen.....	14
3 Resultat.....	16
3.1 Sjöfåglar (svanar, änder, doppingar och sothöna).....	16
3.2 Rovfåglar	16
3.3 Strandfåglar (rördrommar, trana, rallar, vadarfåglar, måsar, tärnor).....	18
3.4 Tättingar	18
3.5 Andra fåglar.....	20
Lähteet/Källor	21
Liitteet/Bilagor.....	22
Kuvailulehti	
Presentationsblad	

1 Johdanto

Raaseporin Totalfladanin ja Persöfladanin Natura 2000-alueen pesimälinnuston selvitys tehtiin Uudenmaan ympäristökeskuksen (nykyinen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus) tilaamana työnä. Työn painopiste oli Euroopan Unionin direktiivilajeissa ja uhanalaisluokituksessa huomioituissa lintulajeissa sekä muissa vähälukuisissa lintulajeissa. Alueella elävien lajien parimääriä ja elinalueita selvitettiin neljällä kartoituslaskennalla 4.5.-12.6.2009. Parimääriä ja elinalueita tulkittaessa hyödynnettiin myös kartoituslaskentojen ulkopuolelta ilmoitettuja havaintoja. Selvityksen on laatinut luontokartoittaja Juha Honkala.

Persöfladanin Säñkan toukokuun alkupuolen aamuna. Rönnuddsbergetin pohjoispuolisessa kivennäismaaniemekkeessä kasvaa kuvan komea vanha tammi ja katajaa. Niemekeen pesimälintuja olivat mm. pyrstötäinen, kottarainen ja käpytikka.

2 Tutkimusalue- ja menetelmät

2.1 Tutkimusalueen kuvaus

Raaseporin Totalfladanin ja Persöfladanin lintuvedet Tammisaaren keskustan itä- ja kaakkoispuolella muodostavat monipuolisen erilaisten luontotyyppien kokonaisuuden. molemmat fladat ovat mukana valtakunnallisessa lintuvesiensuojeluohjelmassa ja tämän lisäksi ne on liitetty kansallisesti tärkeiden lintualueiden FINIBA-verkostoon (Tammisaaren lintuvedet). Molemmille fladoille perustetut luonnon suojelealueet ovat laajuudeltaan lähes lintuvesiensuojeluohjelman rajaauksien laajuuisia. Tutkitun alueen pinta-ala vesi- ja maa-alueineen on noin 211 hehtaaria.

Totalfladan ja Persöfladan ovat matalia, reheviä ja sulkeutuvia merenlahtia, joita yhdistää vain kapea salmi laajempaan vesialueeseen. Fladojen perukat ovat laajalti tiheän järviruokokasviston hallitsemia ja avointa vesialuetta on vain niukasti. Fladojen rannat ovat vaihtelevia: paikoin järviruokokasvustot vaihettuvat kosteille rantaniityille, metsälaitumille ja viljelyksille, mutta huomattava osa rannoista on kosteapohjaisia lehtimetsiä. Molempien fladojen perukat (nimeltään Sänkan ja Sankorna) ovat pensaikkoista ja ruovikoitunutta rantaaluhattaa. Rantametsät ovat useimmiten komeita tervaleppäkorppia tai kosteita lehtoja, joissa on runsaasti lahopuuta.

Total- ja Persöfladanin laajat järviruokokasvustot suosivat tähän elinympäristöön erikoistuneita ruokokerttusta ja pajusirkkuua. molemmat esiintyvät alueella runsaslukuisina. Lahtien sokkeloiset avovesialueet tarjoavat suojailevat elinalueet muun muassa silkkiuikulle, laulujoutsenelle, sinisorsalle, taville ja nokikanalle. Pesivien vesilintujen määrä on kuitenkin melko vähäinen. Total- ja Persöfladanien tuntumassa elävä petolintuja ovat merikotka, ruskosuohaukka, hiirihaukka ja nuolihaukka. Kaulushaikara asuttaa molempia fladoja, samoin kurki. Fladojen kahlaajalajisto on niukka: rantasipin löytää varmimmin avovesien tuntumasta ja metsävikloja esiintyy paikoin kosteissa metsän reunoissa. Luhtaisilla alueilla pesii taivaanvuohia. Molempien fladojen säännöllisiä ruokaviraita ovat nauru- ja kalalokki sekä kalatiira, mutta pesimälajistoon ne eivät kuulu.

Rantojen lehtimetsät ovat tikoille otollista elinympäristöä. Käpytikan lisäksi alueella tavattavia tikka-lintuja ovat pikkutikka, harmaapäätiikka, palokärki ja käempiika.

Total- ja Persöfladanin elinympäristöt suosivat runsasta valikoimaa varpuslintuja, joista monet ovat vaateliaita. Korkeapuustoissa rantametsissä viihtyvät mustapääkerttu, kultarinta ja paikoin nokkavarpunen. Ruovikoiden runsaslukuisin laulaja on ruokokerttunen. Vähälukuisempina fladoilla ja niitä ympäröivillä pensaikkomailta esiintyy ryt-, rastas-, ja luhtakerttusia sekä pensastaskuja ja punavarpisia. Suomessa taantuvan kirjokertun reviirit sijoittuvat Totalfladanin koillisnurkkaan, samalle alueelle jota myös pikkulepinkäinen suosii. Valoisimmissa varttuneissa metsissä tavataan paikoin sirittäjiä. Pyrstötäiselle fladojen kosteat rantametsät ovat soveliasta elinympäristöä ja lajia tavataan harvakseltaan siellä täällä. Muutamia kottaraispareja pesii luonnonkoloissa fladojen reunametsissä. Fladojen reunamien matalakasvuiset rantaniityt ovat linnustoltaan niukkoja. Parhailla paikoilla pesii jokunen niittykirvispari.

Tutkimusalueen ulkopuolelle jäävällä Persöfladanin avovesialueella lepäilee muuttoaikeina runsaasti vesilintuja, etenkin telkkiä, tukkasotkia ja isokoskeloita.

2.2 Linnustokartoituksen suoritus

Totalfladanin ja Persöfladanin alueen pesimälinnusto laskettiin kartoitusmenetelmällä soveltaen maalintujen kartoituslaskentaohjeita (Koskimies & Väistänen 1988). Linnustoselvityksen painopiste oli EU:n lintudirektiivin lajeissa, uhanalaislajeissa ja muissa vähälukuisissa lajeissa. Edellä mainitujen lajen etsinnässä käytettiin apukeinona linnun soidinäinen tai kutsuäänen toistamista kannettavan soittimen ja kaiuttimen yhdistelmällä (mp3-soitin ipod + kaiutin). Tällä tavoin tehostetusti

etsittiin mm. luhtakanan, luhtahuitin, valkoselkätikan, pikkutikan, kirjokertun ja nokkavarpusen re-viirejä.

Koteen lintuja laskettiin neljänä aamuna 4.5.–12.6.2009. Havainnointi tehtiin kiertämällä rantametsiä ja -luhtia, sekä havainnoimalla rantojen näköalapaikoilta. Laskennat ajoittuivat seuraavasti:

- 4.5. 4:40–14:00 kartoituslaskenta
- 12.5. 4:40–14:10 kartoituslaskenta
- 29.5. 3:50–14:30 kartoituslaskenta
- 12.6. 3:50–15:00 kartoituslaskenta

Totalfladanin ja Persöfladanin laaja tutkimusalue kierrettiin jalkaisin niin tarkoin kuin mahdollista. Alueen laajudesta ja vaikeakulkuisudesta johtuen kaikkia alueita ei voitu tutkia samalla tehokkuudella, vaan voimavarat jouduttiin keskittämään parhaimmiksi todettuille alueille, jotta näiltä saatasiin koottua riittävä aineisto. Tästä johtuen mm. ruovikoiden tutkimisesta jouduttiin luopumaan. Havainnot merkittiin selkein lyhentein peruskartasta suurennetulle käyntikartalle (1:2000). Erityistä huomiota kiinnitettiin saman lajin muiden yksilöiden yhtäaikaisiin havaintoihin, jotta kokonaisparimääärän arvointi olisi mahdollisimman luotettava. Kauempana alueen ulkopuolella ja selvästi alueen yli lentäviä lintuja ei huomioitu.

Käyntikartoille merkittiin muistiin havainnot huomionarvoisista lajeista (mm. kaulushaikara, petolinnut, teeri, kurki, rantakanat, kahlaajat) sekä varpuslinnuista ainakin seuraavista lajeista: satakieli, kerttuset, (lukuun ottamatta ruokokerttusta), pensaskerttu, mustapääkerttu, kirjokerottu, tiltaltti, sirittäjä, puukiipijä, pyrstötiainen, pikkulepinkäinen, punavarpunen ja pajusirkku. Lisäksi kirjattiin havainnot kaikista uhanalaisista lajeista ja muista harvalukuisista lajeista.

Parimääräät tulkittiin sekä Koskimiehen & Väisäsen (1988) mukaan. Joidenkin lajen kohdalla perimäärätkulkissa otettiin huomioon myös laskentojen ulkopuolisia havaintoja.

3 Tulokset

Linnustoselvityksen tulosten mukaan Total- ja Persöfladanin alueella pesi, piti pysyvää reviiriä tai fladoja käytti säännöllisesti ruokailuun tai levähätmiseen yhteensä 80 lintulajia (liite 5). Ohimuttajia tai muita satunnaisvieraita ei ole laskettu lukuihin. Tutkimusalueen vakinaisista lintulajista 12 on EU D1-lintulajeja, ja 15 on uhanalaisluokitussa (Rassi ym. 2001) huomioituja lintulajeja. Näistä seitsemän on määritelty vaarantuneeksi (VU, taulukko 1).

3.1 Vesilinnut (joutsenet, sorsat, uikut ja nokikana)

Total- ja Persöfladanilla on niukasti avovettä, joten pesivien vesilintujen määrä on pienehkö. Laulujoutsen pesii molemmilla fladoilla: Totalfladanilla pesäpaikka oli pohjoisrannan tuntumassa, järvi-ruokokasvustojen ja avovesikanavien labyrintissa. Persöfladanilla laulujoutsen pesi Strömmenen kanavan reunaruovikossa.

Kyhmyjoutsenen pesäpaikkaa Persöfladanilla ei saatu selvitettyä. Pesäpaikka saattoi olla Horsk-hagen ja Ryssholmenin välissä, jossa lintuja nähtiin toukokuussa. Haapanan, tavin ja sinisorsan todelliset parimäärität lienevät taulukossa esitettyjä suuremmat. Lahtien avovesialueille on vaikea nähdä, joten osa linnuista on varmasti jäänyt havaitsematta. SilkkiuiKKUJA pesineet jokunen pari Totalfladanilla.

3.2 Petolinnut

Merikotka nähtiin kaikilla toukokuisilla käynneillä molemmilla fladoilla. Kyseessä oli mahdollisesti sama vanha lintu, joka saalisteli tai lenteli lahtien tuntumassa. Toisinaan merikotka istui puussa Totalfladanin kaakkoisreunassa. Lajin pesä sijainnee toisaalla.

Ruskosuohaukkapari näytti yrittävän pesintää Persöfladanin itäosan järviruovikossa. Pari laskeutui toistuvasti samaan paikkaan ruovikkoon toukokuun alkupuoliskolla. Totalfladanilla nähtiin saalistaava naarasruskosuohaukka, mutta koiraasta ei tehty havaintoja.

Hiirihaukan reviiri Totalfladanilla sijaitsi Oxhagenin tuntumassa. Luultavasti toinen reviirin emolinuuista löytyi syötynä fladanin rannasta toukokuun lopussa. Merikotka, tai jokin muu petolintu oli jäljistä päättelien saalistaja. Persöfladanin reuna- ja metsien tuntumassa oli kaksi hiirihaukan reviiriä. Toinen reviireistä oli Rönnuddsbergetin tuntumassa ja toinen lounaassa, Mararnan eteläpuolella.

Nuolihaukkaparit asettuivat toukokuussa molemmille lahdille. Totalfladanilla pari tuntui viihtyväni Björnholmenin alueella ja Persöfladanilla Nätibergetin tuntumassa.

Persöfladanin Ryssholmenilla nähtiin kesäkuussa hiljattain pesänsä jättänyt sarvipöllön poikanen. Lajin tulkittiin pesineen alueella.

Taulukko 1. Total- ja Persöfladanin pesimälintuja ja säännöllisiä ruokavieraita parimäärineen linnustotutkimuksen 2009 tulosten mukaan. EU D1-lajit ja uhanalaislajit on huomioitu omissa sarakkeissaan. VU = vaarantunut, NT = silmälläpidettävä, x = laji esiintyy lahdella, mutta parimäärää ei ole arvioitu tai laji on ruokavieraas.

Laji		Totalfladan	Persöfladan	EU D1	uhanalaislajit
Laulujoutsen	<i>Cygnus cygnus</i>	1	1	EU D1	
Kyhmyjoutsen	<i>Cygnus olor</i>		1		
Haapana	<i>Anas penelope</i>	1			
Tavi	<i>Anas crecca</i>	3	3		
Sinisorsa	<i>Anas platyrhynchos</i>	x	2		
Tukkasotka	<i>Aythya fuligula</i>	x			
Telkkä	<i>Bucephala clangula</i>	1	2		
Silkkiuiikku	<i>Podiceps cristatus</i>	x			
Kaulushaikara	<i>Botaurus stellaris</i>	2	1	EU D1	NT
Merikotka	<i>Haliaeetus albicilla</i>	x	x	EU D1	VU
Ruskosuohaukka	<i>Circus aeruginosus</i>	x	1	EU D1	NT
Hiirihaukka	<i>Buteo buteo</i>	1	2		
Nuolihaukka	<i>Falco subbuteo</i>	1	1		
Teeri	<i>Tetrao tetrix</i>		1	EU D1	NT
Kurki	<i>Grus grus</i>	2	1	EU D1	
Nokikana	<i>Fulica atra</i>	1	1		
Luhtakana	<i>Rallus aquaticus</i>	1			
Liejukana	<i>Gallinula chloropus</i>		1		VU
Taivaanvuohi	<i>Gallinago gallinago</i>	4	9		
Punajalkaviklo	<i>Tringa totanus</i>		x		
Naurulokki	<i>Larus ridibundus</i>	x			VU
Räyskä	<i>Sterna caspia</i>	x		EU D1	VU
Kalatiira	<i>Sterna hirundo</i>	x		EU D1	
Uuttukyyhky	<i>Columba oenas</i>	x	x		
Käki	<i>Cuculus canorus</i>	1			NT
Sarvipöllö	<i>Asio otus</i>		1		
Harmaapäälikka	<i>Picus canus</i>	1	2	EU D1	NT
Palokärki	<i>Dryocopus martius</i>	1	1	EU D1	
Käpytikka	<i>Dendrocopos major</i>		1		
Pikkutikka	<i>Dendrocopos minor</i>	2			VU
Käenpiika	<i>Jynx torquilla</i>		1		VU
Niittykirvinen	<i>Anthus pratensis</i>	1	1		
Satakieli	<i>Luscinia luscinia</i>	x	x		
Pensastasku	<i>Saxicola rubetra</i>	1	10		NT
Rytikerttunen	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	8	15		
Luhtakerttunen	<i>Acrocephalus palustris</i>	1			
Rastakerttunen	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	5			VU
Kultarinta	<i>Hippolais icterina</i>	1			
Kirjokertru	<i>Sylvia nisoria</i>	3		EU D1	
Pyrstötäinen	<i>Aegithalos caudatus</i>		2		
Puukiipijä	<i>Certhia familiaris</i>	2	1		
Pikkulepinkäinen	<i>Lanius collurio</i>	8	4	EU D1	NT
Kottarainen	<i>Sturnus vulgaris</i>	x	2		NT
Punavarpunen	<i>Carpodacus erythrinus</i>	5	9		
Nokkavarpunen	<i>C. coccothraustes</i>	1			

3.3 Rantalinut (haikarat, kurki, rantakanat, kahlaajat, lokit, tiirat)

Totalfladanin sankan järviruovikon kätköissä puhalteli kaksi kaulushaikaraa. Toinen linnuista oli asettunut Vedgrundetin itäpuolelle ja toinen Säkkornan suunnasta laskevan laskuojan päähän lahden keskelle. Persöfladanilla puhalteli vaimeasti yksi kaulushaikara. Lintu kuultiin sekä Horsk-hagen eteläpuolelta että pohjoispuolelta. Vaimea puhallusinto saattoi mahdollisesti viitata alkaneeseen pesintään.

Lahdilla oli yhteensä kolme pesivää kurkiparia. Totalfladanin pohjoisrannalla toinen pesistä oli aivan laulujoutsenen pesän tuntumassa, toinen pari oli taas asettunut kaulushaikaran naapuriksi laskuojan pään läheisyyteen. Persöfladanin kurkipari pesi Säkkänin alueella, myös ruovikossa.

Rantakanoista kertyi niukanlaisesti havaintoja linnustotutkimuksessa. Osin tähän vaikutti yöaikaisen kuunteluiden puuttuminen tutkimusohjelmasta ja toisaalta huono näkyvyys avovesialueiden reunoihin. Nokikanjoa pesinee jokunen pari molemmilla fladoilla. Parien määrä ei ole kuitenkaan suuri. Varoitteleva luhtakana havaittiin Totalfladanin Säkkornan alueella. Säkkorna on hyvin sopivaa aluetta luhtakanalle, joten pareja saattaa olla enemmänkin kuin vain yksi. Liejukana kuultiin toukokuun alussa Persöfladanin Horskhagen reunasta, lähellä samaa paikkaa, jossa laji on havaittu 1990-luvun alun pesimälinnuston inventoinneissa (P. Rusanen, henk.koht. tiedonanto).

Tutkimusalueen kahlaajalinnuista runsaslukuisin on taivaanvuohi. Persöfladanilla taivaanvuohi on melko yleinen. Alueen yhdeksän reviiriä olivat ruovikkosella ranta-alueilla. Totalfladanin neljä reviiriä olivat samanlaisessa elinympäristössä. Punajalkaviklo tavattiin Persöfladanilla, mutta laji ei pesi alueella.

Pieni määrä naurulokkeja ja kalatiiroja kävi säännöllisesti ruokailemassa fladojen avovesilampailla, Totalfladanilla nähtiin myös kalastava räyskä. Lokkilinnut eivät pesi fladojen alueella.

Näkymä Persöfladanille Rönnuddsbergetiltä.

3.4 Varpuslinnut

Fladojen alueen varpuslinnuista osa on vaateliaita kosteikko- ja ruovikkoympäristöihin sopeutuneita lajeja. Kuuluvin Totalfladanin varpuslinnuista on rastaskerttunen. Lahdella oli peräti viisi reviiriä melko lähekkäin toisiaan, mutta Persöfladanilta laji yllättäen puuttui. Rytikerttunen oli melko yleinen molemmilla Lahdilla, mutta Persöfladanilla, jossa kaksi kolmasosaa reviireistä oli, rytikerttunen oli runsaampi.

Kirjokertun reviirit olivat Totalfladanin koillisosassa, Säkkornan pensaikkoalueella. Alueella nähtiin samanaikaisesti kaksi laulavaa koirasta. Näistä ainakin toinen oli pariutunut. Kolmas laulava koiras

nähtiin laskuojan mutkassa toukokuun lopulla, mutta kesäkuun käynnillä tässä vaikeakulkuisessa maaistossa lintua ei havaittu. Reviirimääräksi tulkittiin kolme. Lounais-Suomessa kirjokerttukannan on arvioitu viimeisen 30 vuoden aikana taantuneen puoleen (Kunttu 2009), joten lajin esiintyminen Totalfladanilla oli miellyttävä yllätys.

Kirjokertujen naapureina Totalfladanin Säkkornan alueella on runsaasti pikkulepinkäisiä, reviirimääräksi laskettiin kahdeksan. Säkkornan ruovikkonotko pajupensaikkoineen ja pystyn kuolleine hieskoivuineen on molemmille em. lajeille ilmeisen mieleinen elinympäristö. Persöfladanin Sänkan on Totalfladanin Säkkornan kaltainen ruovikkopohjainen pensaikkoalue korkeampine tähystyspuineen, mutta alueelta ei löytynyt kirjokerttua. Pikkulepinkäisiä Sänkanilla oli kolmen reviirin verran, lisäksi yksi pikkulepinkäisreviiri oli Mararnan eteläpuolella. Sänkan Persöfladanilla ja Säkkorna Totalfladanilla olivat myös punavarpusten mieleen, sillä huomattava osa lajin 14 reviiristä oli näissä lahdenperukoissa.

Persöfladanin Sänkanin tervaleppäkorvesta löytyi kaksi kottaraisen pesää. Lisäksi kymmenenkunta kottaraisparia pesi Persöfladanilla Ryssholmenin saarekkessa luonnonkoloissa ja pihapiirin pöntöissä. Ryssholmen oli rajattu tutkimusalueen ulkopuolelle, joten tarkkaa pesälukua ei selvitetty.

Nokkavarpuspari nähtiin lajille soveliaassa varttuneessa, korkeapuisessa lehtimetsässä Totalfladanin Vedgrundetin itäpuolella, niukasti tutkimusalueen rajan ulkopuolella. Lajin voidaan katsoa kuuluvan alueen pesimälinnustoon.

Ruokokerttunen ja pajusirkku olivat runsaslukuisia fladojen varpuslintuja, mutta kannanarvioita ei ollut mahdollista tehdä linnustotutkimuksen puitteissa.

Kirjokerttu Totalfladanilla. Pariutunut koiras lauloi innokkaasti toukokuun lopun aamuna.

3.5 Muut linnut

Total- ja Persöfladanilla tavataan niukasti kanalintuja. Persöfladanin Björkholmenissa teerikukko soidinsi pitkin toukokuuta. Myös teerikana nähtiin paikalla, joten alueella tulkittiin elävän yksi teeri-pari.

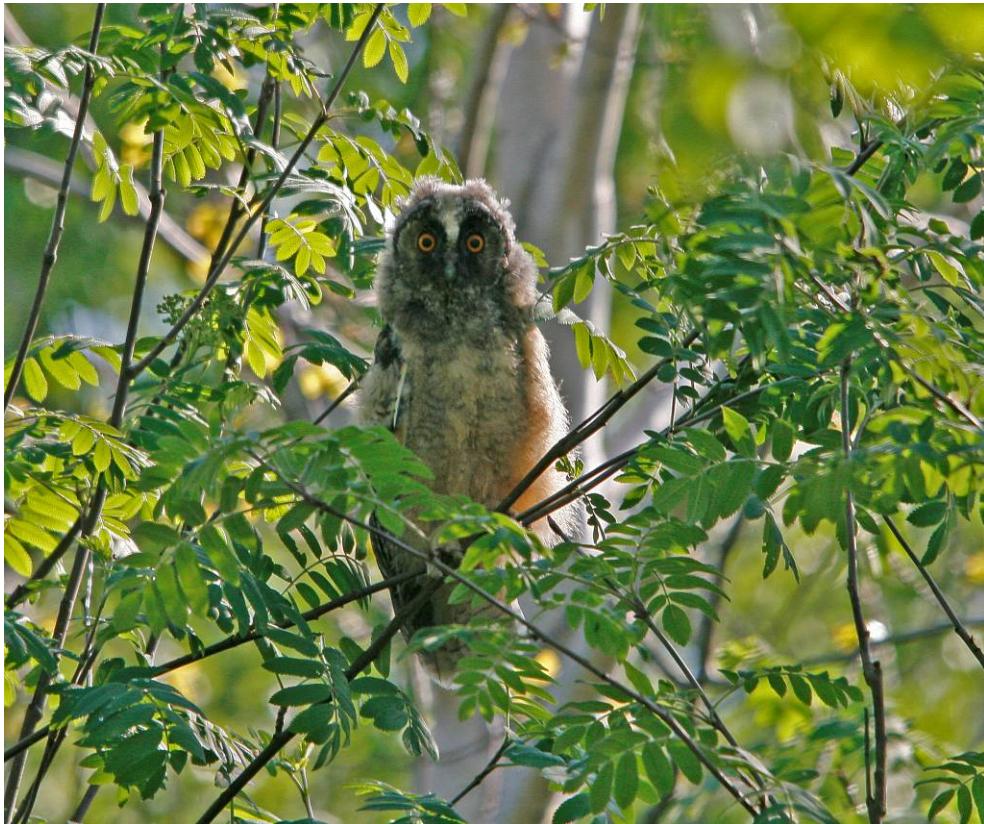
Totalin Norrbyn kylässä pelloilla on runsaasti istutettuja fasaaneja. Näin ollen fasaanien jäänteitä löytyy yleisesti Totalfladanin reunametsistä. Osa näistä on päätynyt petolintujen, ja osa nisäkäspeiden saaliiksi.

Käen reviirin tulkittiin olevan Totalfladanin pohjoisrannan rinnelehdon alueella. Reviiri on osittain tutkimusalueella.

Fladojen tikkalaijsto on runsaslukuinen, mutta pesälöytöjä tehtiin vain vähän. Harmaapäätiikan reviirejä oli yhteensä kolme, näistä kaksi oli Persöfladanin reunametsissä. Palokärjen laajan reviirin keskusta on vaikea määritellä ilman pesälöytöä. Molempien lahtien reunoilta tehtiin toistuvasti havaintoja palokärjestä. Lahtien voidaan katsoa kuuluneen lajin pysyvään elinpiiriin pesimäaikana.

Pikkutikan poikaspesä löytyi Totalfladanin kaakkoiskulmalta tervaleppäkorven ja kangasmaan reunasta. Toukokuisen äänihavainnon perusteella on toinen reviiri sijoitettu tervaleppäluhdalle lahdien eteläosaan. Persöfladanilta pikkutikkaa ei löydetty, vaikka alueen metsät ovat lajille varmasti soveliaita.

Käenpiikoja havaittiin linnustotutkimuksessa neljässä paikassa, mutta kaikki reviirit olivat tutkimusalueen ulkopuolella. Persöfladanin käenpiikapari oli lähimpänä tutkimusalueutta, sillä linnut asettuivat keskelle lahtea, Ryssholmenin ja Björkholmenin saariin.

Sarvipöllön maastopainen Persöfladanin Ryssholmenissa kesäkuun alussa.

Fågelutredning i Totalfladan och Persöfladan i Raseborg 2009

Juha Honkala

1 Inledning

Utredningen om de fågelarter som häckar på Natura 2000-området Totalfladan och Persöfladan i Raseborg gjordes på beställning av Nylands miljöcentral (numera Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland). Tyngdpunkten i arbetet låg på de arter som nämns i Europeiska unionens direktiv och de fågelarter som beaktats i hotgradsklassificeringen samt andra fataliga fågelarter. Antalet par av de arter som lever i området och deras utbredningsområden utreddes vid fyra kartläggningsräkningar 4.5-12.6.2009. Vid tolkningen av antalet par och utbredningsområden utnyttjades även observationer som anmälts utanför kartläggningsräkningen. Utredningen har gjorts av naturkartläggaren Juha Honkala.

Sänkan i Persöfladan en morgon i början av maj. På mineraljordsutlöparen norr om Rönnuddsberget växer bildens ståtliga gamla ek och enrisbuskar. Fåglar som häckade på utlöparen var bl.a. stjärtmes, stare och större hackspett.

2 Undersökningsområde och metoder

2.1 Beskrivning av undersökningsområdet

Fågelvattnen Totalfladan och Persöfladan i Raseborg öster och sydost om Ekenäs centrum är en mångsidig helhet som består av olika naturtyper. Bägge fladorna ingår i det riksomfattande programmet för skydd av fågelrika sjöar och havsvikar och dessutom ingår de i FINIBA-nätverket av nationellt värdefulla fågelområden (Ekenäs fågelvatten). De naturskyddsområden som inrättats i bågge fladorna är nästan lika stora som avgränsningen enligt skyddsprogrammet för fågelrika vatten. Det undersökta området är ca 211 hektar stort och där ingår både vatten- och markområden.

Totalfladan och Persöfladan är grunda och frodiga havsvikar som håller på att snöras av så att endast ett smalt sund förenar dem med ett större vattenområde. Längst inne i fladorna domineras i stor utsträckning tät vassvegetation och där finns inte mycket öppet vatten. Fladornas stränder är omväxlande: ställvis går vassvegetation över i fuktiga strandängar, skogsbeten och odlingar, men en betydande del av stränderna är lövskog på sankmark. Längst inne i bågge fladorna (ställena kallas Sänkan och Sänkorna) finns busk- och vassbevuxna svämängar. Strandskogarna är oftast stätfliga klubbalskärr eller fuktiga lundar som innehåller rikligt med död ved.

Den vidsträckta vassvegetationen i Totalfladan och Persöfladan gynnar sävsångaren och sävsparven, som är specialiserade på denna livsmiljö. Bägge förekommer i stort antal i området. Viskarnas labyrinthiska områden med öppet vatten erbjuder skyddade utbredningsområden för bl.a. skäggdopping, sångsvan, grässand, kricka och sothöna. Antalet häckande sjöfågelarter är dock rätt litet. Rovfåglar som lever i närheten av Totalfladan och Persöfladan är havsörn, brun kärrhök, ormvråk och lärkfalk. Rördrommen häckar i bågge fladorna, likaså tranan. Det förekommer inte många vadarter i fladorna: drillsnäppan hittas säkrast i närheten av öppet vatten och skogsnäppor förekommer ställvis i fuktiga skogskanter. Enkelbeckasinen häckar i madliknande områden. Skrattmås och fiskmås samt fisktärna är regelbundna matgäster i bågge fladorna men de hör inte till de arter som häckar i området.

Strändernas lövskogar är en gynnsam livsmiljö för hackspettar. Förutom större hackspett påträffas mindre hackspett, gråspett, spillkråka och göktyta i området.

Totalfladans och Persöfladan livsmiljöer gynnar ett rikligt urval sparvfåglar, av vilka många är krävande. I de höga strandskogarna trivs svarthätta, härmsångare och ställvis stenkäck. Den mångtaligaste sångaren i vassruggarna är sävsångaren. På fladorna och buskmarkerna omkring dem förekommer ett mindre antal rörsångare, trastsångare och kärrsångare samt buskskvärror och rosenfinkar. Höksångaren, som är på tillbakagång i Finland, har sina revir i Totalfladans nordöstra hörn, i samma område som även törnskatan gynnar. I de ljusaste fullvuxna skogarna påträffas ställvis grönsångare. För stjärtmesen är fladornas fuktiga strandskogar lämplig livsmiljö och arten påträffas ibland här och där. Några starpar häckar i naturliga hålor i fladornas randskogar. På strandängarna med låg växtlighet runt fladorna förekommer inte många fågelarter. På de bästa ställena häckar enstaka ängspiplärkpar.

På Persöfladan öppna vatten, som inte ingick i undersökningsområdet, rastar rikligt med sjöfåglar under flyttningen, framför allt knipor, viggars och storskrakar.

2.2 Genomförandet av fågelkartläggningen

De fåglar som häckar i Totalfladan och Persöfladan räknades med kartläggningssmetoden så att anvisningarna om kartläggningsräkningar av landfåglar tillämpades (Koskimies & Väisänen 1988). Tyngdpunkten i fågelutredningen låg på arter enligt EU:s fågeldirektiv, hotade arter och andra fåtaliga arter. Vid sökandet efter ovan nämnda arter användes upprepning av fågelns läte då den

spelar eller fågelns lockrop med hjälp av en bärbar spelare kombinerad med högtalare (ipod mp3-spelare + högtalare). Detta effektiverade sätt användes för att söka efter bl.a. vattenrallens, småfläckiga sumphönans, vitryggiga hackspettens, mindre hackspettens, höksångarens och stenknäckens revir.

Fåglarna på objektet räknades fyra morgnar under tiden 4.5–12.6.2009. Observationerna gjordes genom att man gick runt i strandskogarna och på svämängarna samt från utsiktsplatser på stränderna. Räkningarna inföll som följer:

4.5 4:40–14:00 kartläggningsräkning
12.5 4:40–14:10 kartläggningsräkning
29.5 3:50–14:30 kartläggningsräkning
12.6 3:50–15.00 kartläggningsräkning

Det vidsträckta undersökningsområdet i Totalfladan och Persöfladan genomgicks till fot så noggrant som möjligt. Till följd av områdets omfattning och svårframkomlighet kunde inte alla områden undersökas lika effektivt, utan man var tvungen att koncentrera krafterna på de områden som konstaterats vara bäst, för att man skulle få ihop tillräckligt med material från dem. Av denna orsak var man tvungen att avstå från att undersöka bl.a. vassruggarna. Observationerna märktes ut med tydliga förkortningar på en besökskarta som förstorats från grundkartan (1:2000). Särskild uppmärksamhet fästes vid samtidiga observationerna av andra individer av samma art, för att uppskattningen av det totala antalet par skulle vara så tillförlitlig som möjligt. Fåglar som befann sig på längre avstånd från området och som helt tydligt bara flög över området beaktades inte.

På besökskartorna antecknades observationer av beaktansvärda arter (bl.a. rödröm, rovfåglar, orre, trana, rallar, vadarfåglar) samt bland tättingarna åtminstone av följande arter: näktergal, sångare, (med undantag för sävsångare), törnsångare, svarthätta, höksångare, gransångare, grönsångare, trädkrypare, stjärtmes, törnskata, rosenfink och sävsparv. Dessutom noterades observationer av alla hotade arter och andra fåtaliga arter.

Antalet par tolkades enligt Koskimies & Väisänen (1988). I fråga om vissa arter beaktades i tolkningen av antalet par också observationer utanför räkningarna.

3 Resultat

Enligt resultaten av fågelutredningen fanns det sammanlagt 80 fågelarter som häckade eller hade permanent revir i Totalfladan och Persöfladan eller som regelbundet använde fladorna för att söka föda eller rasta (bilaga 5). Förbiflyttande eller andra tillfälliga gäster har inte räknats med. Av de permanenta fågelarterna i undersökningsområdet är 12 EU D1-fågelarter, och 15 är fågelarter som beaktats i hotgradsklassificeringen (Rassi m.fl. 2001). Av dessa har sju definierats som sårbara (VU, tabell 1).

3.1 Sjöfåglar (svanar, änder, doppingar och sothöna)

Det finns inte mycket öppet vatten i Totalfladan och Persöfladan så antalet häckande sjöfåglar är tämligen litet. Sångsvanen häckar i bågge fladorna: I Totalfladan fanns häckningsplatsen i närheten av norrstranden, i en labyrinth av vassruggar och öppna vattenkanaler. I Persöfladan häckade sångsvanen i vassruggarna i kanten av Strömmen.

Det gick inte att få reda på var knölsvanen häckade i Persöfladan. Häckningsplatsen kunde finnas mellan Horskhagen och Ryssholmen, där fåglar sågs i maj. Det faktiska antalet par av bläsand, kricka och gräsand torde vara större än vad som angetts i tabellen. Det är svårt att se till områdena med öppet vatten i vikarna, så en del av fåglarna har säkert inte observerats. Några skäggdoppingpar torde häcka i Totalfladan.

3.2 Rovfåglar

Havsörn observerades under alla besök i maj vid bågge fladorna. Det var eventuellt fråga om samma gamla fågel som jagade eller flög i närheten av vikarna. Ibland satt en havsörn i ett träd i sydöstra kanten av Totalfladan. Boet torde finnas någon annanstans.

Ett par bruna kärrhökar verkade försöka häcka i vassruggarna i Persöfladans östra del. Paret ländade upprepade gånger på samma ställe i vassruggarna i början av maj. I Totalfladan observerades en jagande brun kärrhökshona, men inga observationer gjordes av hanen.

Ormvråkens revir i Totalfladan låg i närheten av Oxhagen. En honfågel troligtvis från ett annat revir hittades uppåten på stranden av fladan i slutet av maj. Av resterna att döma hade den fångats av en havsörn eller någon annan rovfågel. I närheten av Persöfladans randskogar fanns två ormvråksrevir. Det ena reviret fanns i närheten av Rönnuddsberget och det andra i sydväst, söder om Mararna.

I maj slog sig lärkfalkspar ner vid bågge vikarna. I Totalfladan tycktes paret hålla till på Björnholmen och i Persöfladan i närheten av Nätilberget.

På Ryssholmen i Persöfladan observerades i juni en hornuggleunge som nyligen lämnat sitt bo. Det tolkades som att arten häckat i området.

Tabell 1. Fåglar som häckar i och regelbundet besöker Totalfladan och Persöfladan för att söka föda jämta antalet par enligt resultaten av fågelundersökningen 2009. EU D1-arter och hotade arter har beaktats i egna kolumner. VU = sårbar, NT = hänsynskrävande, x = arten förekommer i viken men antalet par har inte uppskattats eller så arten en matgäst.

Art		Totalfladan	Persöfladan	EU D1	hotade arter
Sångsvan	<i>Cygnus cygnus</i>	1	1	EU D1	
Knölsvan	<i>Cygnus olor</i>		1		
Bläsand	<i>Anas penelope</i>	1			
Kricka	<i>Anas crecca</i>	3	3		
Gräsand	<i>Anas platyrhynchos</i>	x	2		
Vigg	<i>Aythya fuligula</i>	x			
Knipa	<i>Bucephala clangula</i>	1	2		
Skäggdopping	<i>Podiceps cristatus</i>	x			
Rördrom	<i>Botaurus stellaris</i>	2	1	EU D1	NT
Havsörn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	x	x	EU D1	VU
Brun kärrhök	<i>Circus aeruginosus</i>	x	1	EU D1	NT
Ormvråk	<i>Buteo buteo</i>	1	2		
Lärkfalk	<i>Falco subbuteo</i>	1	1		
Orre	<i>Tetrao tetrix</i>		1	EU D1	NT
Trana	<i>Grus grus</i>	2	1	EU D1	
Sothöna	<i>Fulica atra</i>	1	1		
Vattenrall	<i>Rallus aquaticus</i>	1			
Rörhöna	<i>Gallinula chloropus</i>		1		VU
Enkelbeckasin	<i>Gallinago gallinago</i>	4	9		
Rödbena	<i>Tringa totanus</i>		x		
Skrattmås	<i>Larus ridibundus</i>	x			VU
Skräntärna	<i>Sterna caspia</i>	x		EU D1	VU
Fisktärna	<i>Sterna hirundo</i>	x		EU D1	
Skogsduva	<i>Columba oenas</i>	x	x		
Gök	<i>Cuculus canorus</i>	1			NT
Hornuggla	<i>Asio otus</i>		1		
Gråspett	<i>Picus canus</i>	1	2	EU D1	NT
Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	1	1	EU D1	
Större hackspett	<i>Dendrocopos major</i>		1		
Mindre hackspett	<i>Dendrocopos minor</i>	2			VU
Göktyta	<i>Jynx torquilla</i>		1		VU
Ängspiplärka	<i>Anthus pratensis</i>	1	1		
Näktergal	<i>Luscinia luscinia</i>	x	x		
Buskskvätta	<i>Saxicola rubetra</i>	1	10		NT
Rörsångare	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	8	15		
Kärrsångare	<i>Acrocephalus palustris</i>	1			
Trastsångare	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	5			VU
Härmsångare	<i>Hippolais icterina</i>	1			
Höksångare	<i>Sylvia nisoria</i>	3		EU D1	
Stjärtmes	<i>Aegithalos caudatus</i>		2		
Trädkrypare	<i>Certhia familiaris</i>	2	1		
Törnskata	<i>Lanius collurio</i>	8	4	EU D1	NT
Stare	<i>Sturnus vulgaris</i>	x	2		NT
Rosenfink	<i>Carpodacus erythrinus</i>	5	9		
Stenkäck	<i>C. coccothraustes</i>	1			

3.3 Strandfåglar (rördrommar, trana, rallar, vadarfåglar, måsar, tärnor)

I gömslena bland de täta vassruggarna i Totalfladan bölade två rördrommar. Den ena fågeln hade slagit sig ner öster om Vedgrundet och den andra mitt i viken vid ändan av utloppsdikey från Sänkkorna. I Persöfladan bölade en ensam rördrom dämpat. Fågeln hördes både söder och norr om Horskhagen. Det dämpade bölandet kunde eventuellt indikera påbörjad häckning.

I vikarna fanns sammanlagt tre häckande tranpar. På norra stranden av Totalfladan fanns det ena boet alldelens i närheten av sångsvanens bo, det andra paret hade åter slagit sig ner som granne till rördrommen i närheten av ändan av utloppsdikey. Tranparet i Persöfladan häckade i Sänkan, även det i vassen.

Undersökningen av fågelbeståndet gav få observationer av rallar. Detta påverkades delvis av att det inte ingick i undersökningsprogrammet att lyssna på fåglar nattetid och å andra sidan av att sikten var dålig till kanterna av de öppna vattnen. Några sothönspar torde häcka i bågge fladorna. Antalet par är dock inte stort. En varnande vattenrall observerades i Sänkkorna i Totalfladan. Sänkkorna är ett mycket lämpligt område för vattenrallen, så det kan finnas flera par än bara ett. En rörhöna hördes i början av maj i utkanten av Horskhagen vid Persöfladan, nära det ställe där arten har observerats i samband med inventeringarna av häckande fåglar i början av 1990-talet (P. Rusanen, personlig uppgift).

Av vadarfåglarna i undersökningsområdet är enkelbeckasinen mångtaligast. I Persöfladan är enkelbeckasinen tämligen allmän. Områdets nio revir fanns på den vassbevuxna svämängen. Totalfladans fyra revir fanns i en liknande livsmiljö. Rödbenan påträffades i Persöfladan, men arten häckar inte i området.

Ett litet antal skattmåsar och fisktärnor besökte regelbundet fladornas öppna gölar för att söka föda, i Totalfladan sågs också en fiskande skräntärna. Ingå måsfåglar häckade i fladorna.

Utsikt över Persöfladan från Rönnuddsberget.

3.4 Tättingar

Av fladornas tättingar är en del krävande arter som anpassat sig till våtmarks- och vassmiljöer. Av Totalfladans tättingar hörs trastsångaren bäst. I viken fanns så många som fem revir tämligen nära varandra, men i Persöfladan saknades arten överraskande nog. Rörsångaren var tämligen vanlig i bågge vikarna, men i Persöfladan, där två tredjedelar av reviren fanns, var rörsångaren mångtaligare.

Höksångarens revir finns i den sydvästra delen av Totalfladan, på det buskiga området i Sänkorna. I området sågs två sjungande hanar samtidigt. Åtminstone den ena av dem hade parat sig. En tredje sjungande hane sågs vid kröken på utloppsdiket i slutet av maj, men under besöket i juni observerades inte fågeln i denna svårframkomliga terräng. Antalet revir tolkades som tre. I sydvästra Finland har man uppskattat att höksångarbeståndet gått tillbaka med hälften under de senaste 30 åren (Kunttu 2009), så det var en trevlig överraskning att arten förekom i Totalfladan.

Höksångarna har riktigt med törnskator som grannar vid Sänkorna i Totalfladan, man räknade till åtta revir. Sänkornas vassruggar med videbuskage och döda stående glasbjörkar är uppenbarligen en livsmiljö som tilltalar bågge arterna. Sänkan i Persöfladan är ett likadant buskageområde som Sänkorna i Totalfladan med vassruggsbotten och höga utsiktsträd, men höksångaren har inte påträffats i området. I Sänkan fanns tre törnskaterevir, dessutom fanns ett törnskaterevir söder om Mararna. Sänkan i Persöfladan och Sänkorna i Totalfladan tilltalade också rosenfinkarna för en betydande del av artens 14 revir fanns längst in i dessa vikar.

I klubbalskärret i Sänkan i Persöfladan hittades två starbon. Dessutom häckade ett tiotal starpar på Ryssholmen i Persöfladan i naturliga hålor och holkar på gårdsplaner. Ryssholmen ingick inte i undersökningsområdet så det exakta antalet bon utreddes inte.

Ett stenkäckspar observerades i en för arten lämplig fullvuxen lövskog med höga träd öster om Vedgrundet i Totalfaldan, nätt och jämt utanför undersökningsområdet. Arten kan anses höra till de fåglar som häckar i området.

Sävsångaren och sävsparven tillhörde fladornas mångtaliga tättingar, men det var inte möjligt att uppskatta beståndet inom ramen för fågelundersökningen.

Höksångare i Totalfladan. Den parade hanen sjöng ivrigt en morgon i slutet av maj.

3.5 Andra fåglar

I Totalfladan och Persöfladan påträffas inte särskilt många hönsfåglar. På Björkholmen i Persöfladan spelade en orrhane hela maj. Även en orrhöna observerades på platsen så det tolkades som att ett orrpar lever i området.

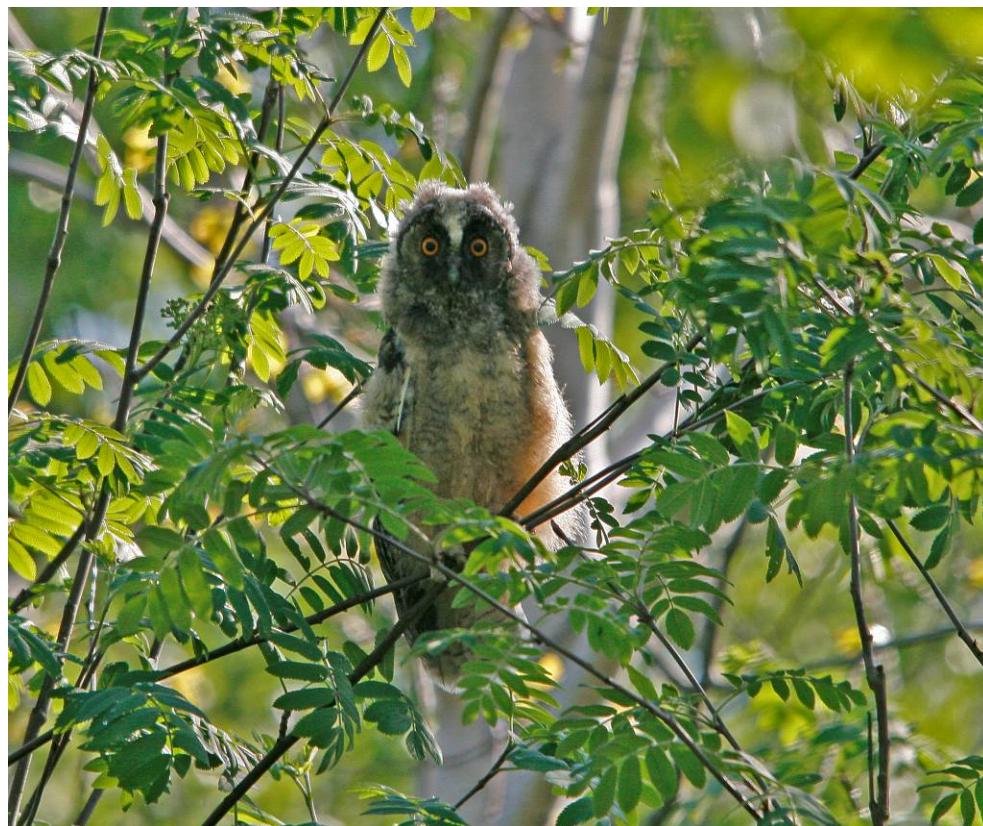
I Norrby vid Totalfladan finns rikligt med utplanterade fasaner på åkrarna. Sålunda är det vanligt att man hittar rester av fasaner i Totalfladans randskogar. En del har fallit byte för rovfåglar, andra har rövats av däggdjur.

En gök tolkades ha sitt revir i slutningslunden på norra stranden av Totalfladan. Reviret ligger delvis på undersökningsområdet.

Det finns många hackspettsarter i fladorna, men endast få bon hittades. Det fanns sammanlagt tre gråspettsrevir, två av dem i Persöfladans randskogar. Det är svårt att fastställa centrum av spillkråkans vidsträckta revir utan bofynd. Spillkråkan observerades upprepade gånger i kanterna av bågge viken. Vikarna kan anses ha hört till artens permanenta revir under häckningstiden.

Ett bo med ungar av arten mindre hackspett hittades i Totalfladans sydvästra hörn i kanten av klibbalskärr och momarken. Utgående från Ijudiaktagelser i maj finns ett annat revir i klibbalsmadräcket i vikens södra del. I Persöfladan hittades mindre hackspetten inte, fast skogarna i området säkert är lämpliga för arten.

Göktytor observerades på fyra ställen under fågelundersöningen, men samtliga revir låg utanför undersökningsområdet. Göktyteparet i Persöfladan fanns närmast undersökningsområdet, eftersom fåglarna slog ner mitt i viken, på Ryssholmen och Björkholmen.

En hornuggleunge i terrängen på Ryssholmen i Persöfladan i början av juni.

Lähteet/Källor

Heikkilä, M. (toim.) 2002: Maatalousalueiden luonnon monimuotoisuuden yleissuunnitteluopas. – Maa- ja metsätalousministeriö & Ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen Ympäristö 591. 58 s. ISBN 952-11-1275-1 / Heikkilä, M. (red.) 2002: Handbok i översiktsplanering av naturens mångfald i jordbruksområden. – Jord- och skogsbruksministeriet & Miljöministeriet, Helsingfors. Miljön i Finland 591sv. 58 s. ISBN 952-11-1330-8

Haaranen, T., Partanen, H. & Tarvainen, A. 2006: Maatalouden ympäristötuen erityistuet v. 2000–2006 – Maiseman hoito, luonnon monimuotoisuus, perinnebiotoopit. – Maa- ja metsätalousministeriö, Helsinki. 19 s. [esite / broschyr]

BirdLife Suomi ry 2009: Tiira-luontotietopalvelu <http://www.tiira.fi>. [Viitattu / Hänvisning 9.7.2009.]

Koskimies, P. & Väisänen, R. A. 1988. Linnustoseurannan havainnointiohjeet. 2., uusittu painos. Helsingin yliopiston eläinmuseo, Helsinki.

Kuntu, P. 2009. Kirjokertun pesimäkannan kehitys Lounais-Suomessa. — Linnut-vuosikirja 2008: 36–43.

Rassi, P., Alanen, A., Kanerva, T. & Mannerkoski, I. (toim.) 2001: Suomen lajien uhanalaisuus 2000. – Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 432 s. ISBN 951-37-3594-X.

Rusanen, P. Raaseporin Totalfladanin ja Persöfladanin pesimälinnusto. Henkilökohtainen tiedonanto. / Häckande fågelarter i Totalfladan och Persöfladan i Raseborg. Personlig uppgift.

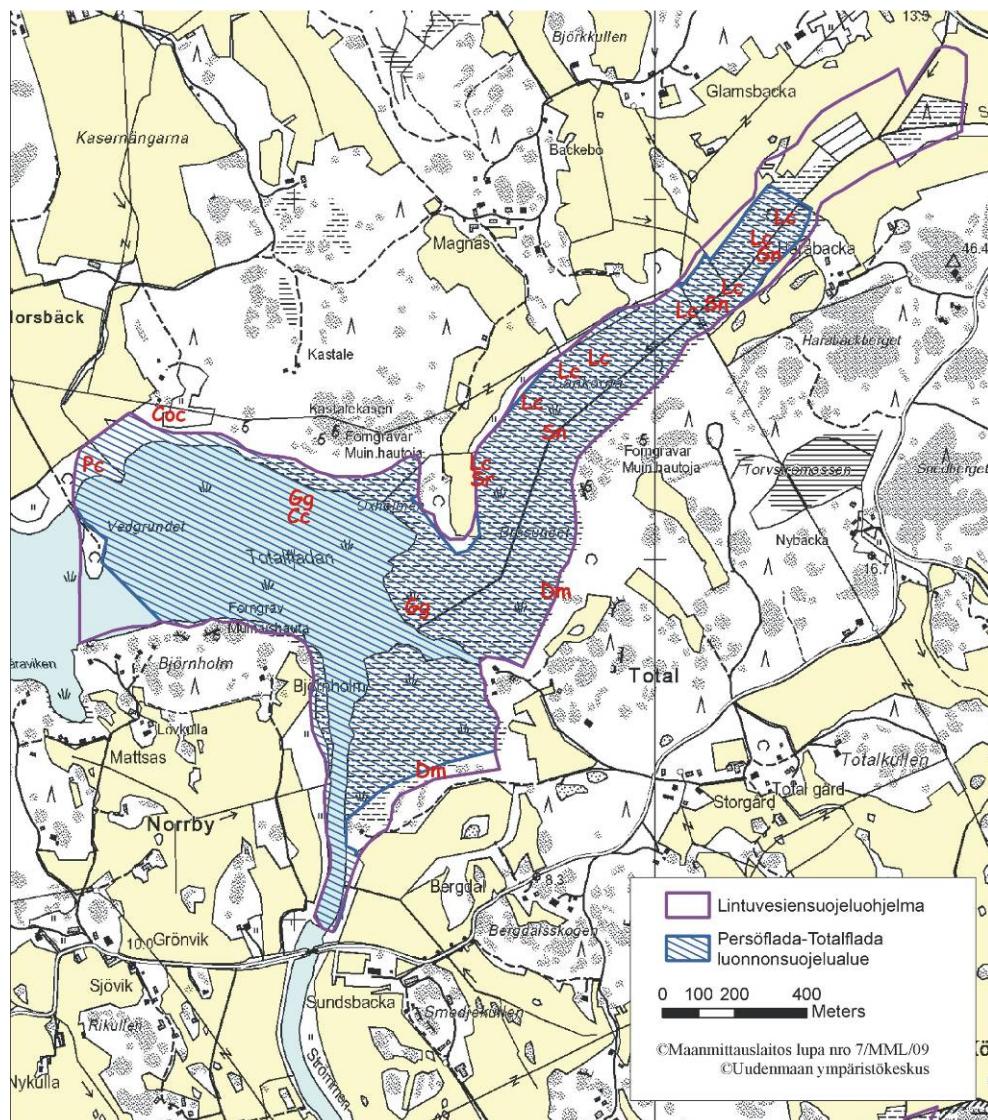
Santala, J. 2009. Henkilökohtainen tiedonanto / Personlig uppgift 10.8.2009. [Kommentit ja tiedonannot koskien Totalfladanin ja Persöfladanin pesimälintuja vuonna 2009 ja aiemmin / Kommentarer och uppgifter om häckande fåglar i Totalfladan och Persöfladan 2009 och tidigare.]

Väisänen, R. A. & Lammi, E. 2007. Vesilintujen laskentaohjeet. Toukokuu 2007. Eläinmuseon linnustoseuranta, Luonnontieteellinen keskuskmuseo, Helsinki.
<http://www.fmnh.helsinki.fi/seurannat/vesilinnut/ohjeet.htm>. [Viitattu / Hänvisning 9.7.2009]

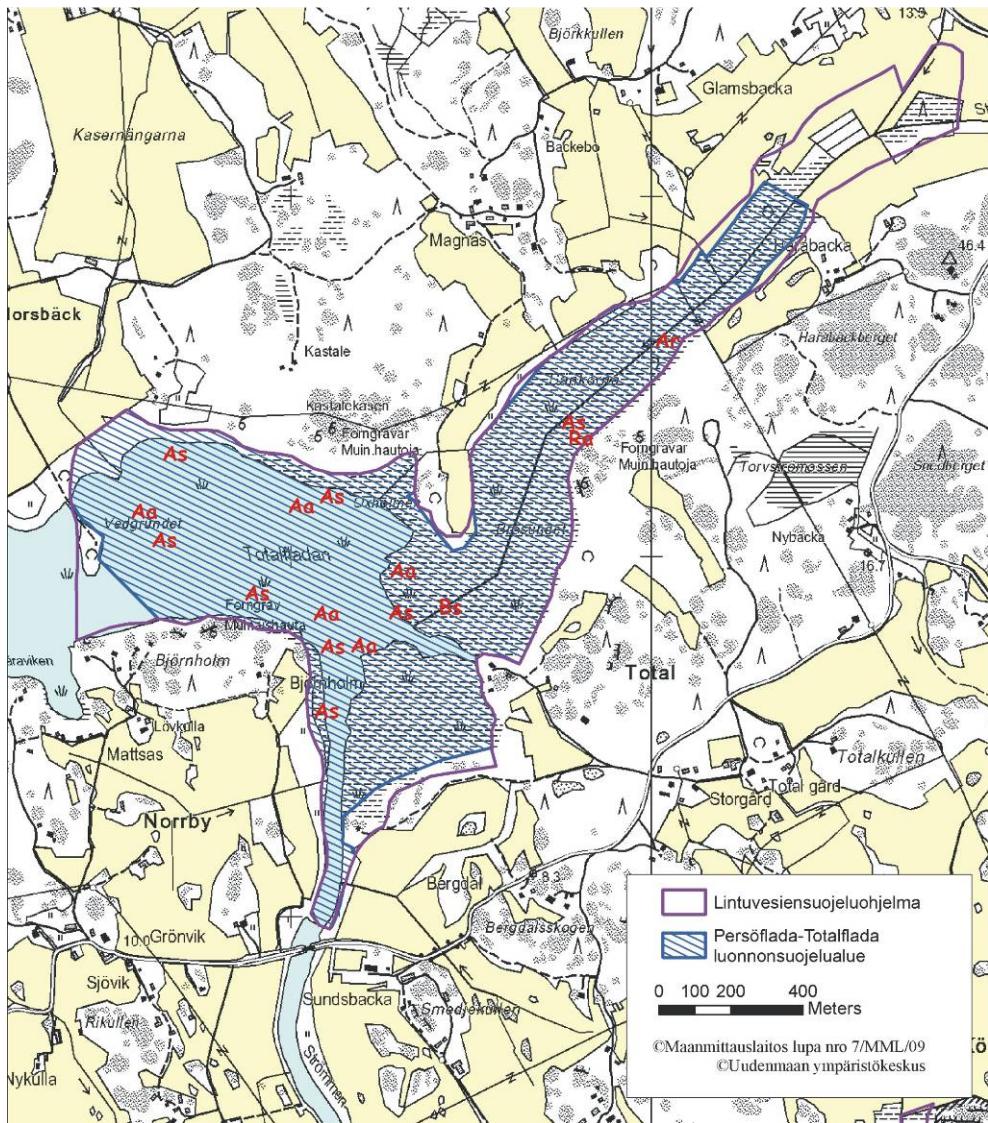

*Kurkiemo johdattamassa
häiritsijää pois pesän
läheisyydestä Persöfla-
danilla.*

*En tranhona lockar bort en
inkräntkare från boet i
Persöfladan*

Liite 1. Totalfladanin EU D1- ja uhanalaislajien reviirejä 2009.**Bilaga 1. EU D1-arters och hotade arteras revir i Totalfladan 2009.**

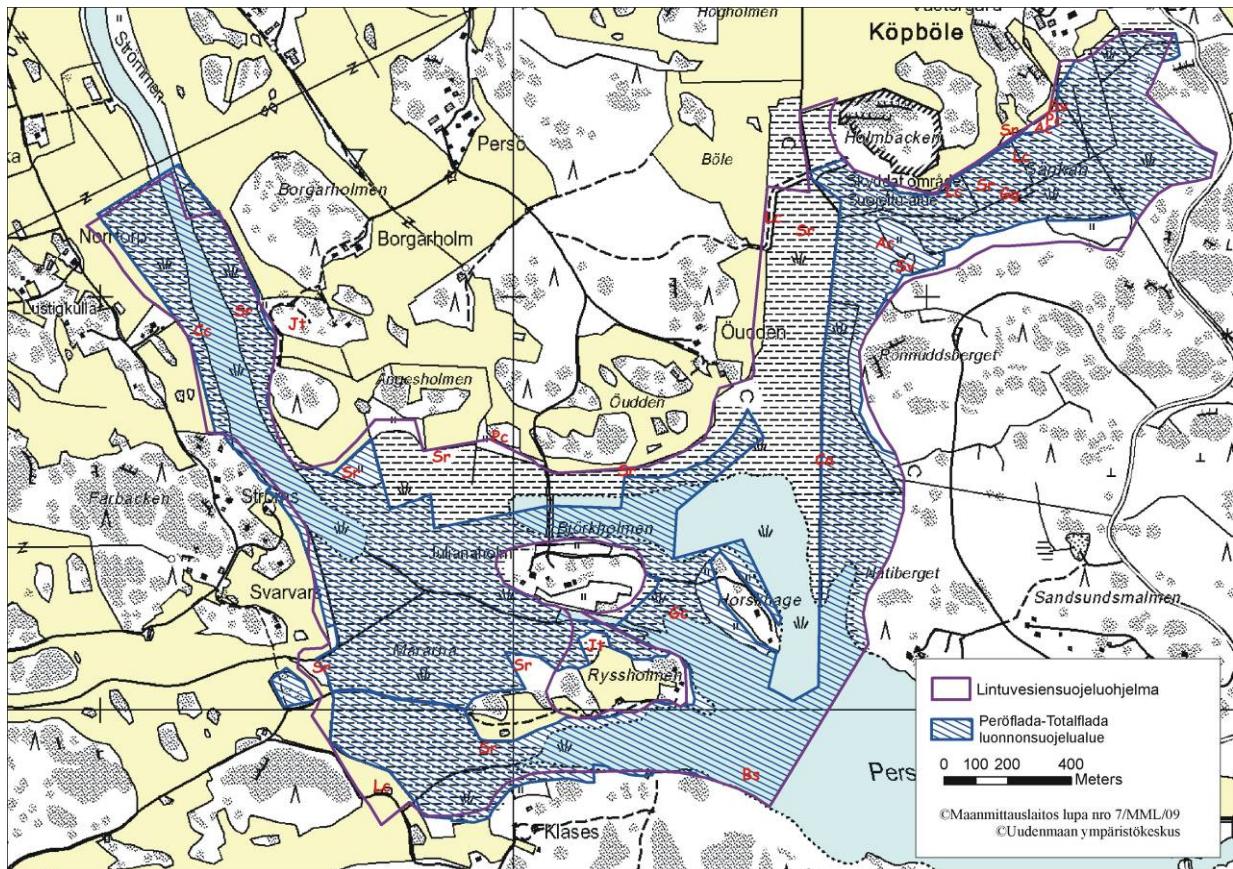
Cc = laulujoutsen / sångsvan, Gg = kurki / trana, Pc = harmaapäätiikka / gråspett, Dm = pikkutikka / mindre hackspett, Sr = pensastasku / buskskvätta, Sn = kirjokerttu / höksångare, Lc = pikkulepinkäinen / törnskata, Coc = nokkavarpunen / stenknäck

Liite 2. Totalfladanin yölaulajien reviirejä 2009.**Bilaga 2. Nattsångares revir i Totalfladan 2009.**

Bs = kaulushaikara / rördrom, Ra = luhtakana / vattenrall, As = rytikerttunen / rörsångare, Ar = luhtakerttunen / kärrsångare,
Aa = rastaskerttunen / trastsångare

Liite 3. Persöfladanin EU D1- ja uhanalaislajien reviirejä 2009.

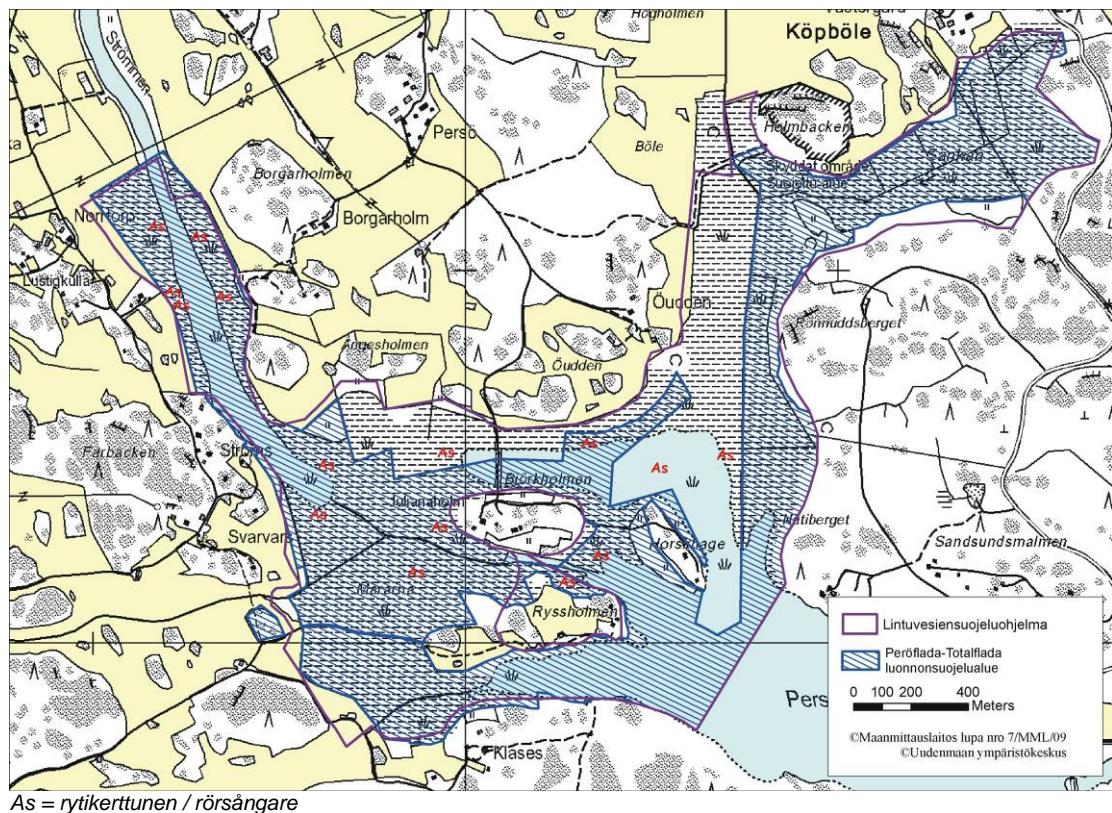
Bilaga 3. EU D1-arters och hotade arters revir i Persöfladan 2009.

Cc = laulujoutsen / sångsvan, Bs = kaulushaikara / rördrom, Ca = ruskosuohaukka / brun kärrhök, Gc = liejukana / rörhöna, Pc = harmaapäätiikka / gråspett, Jt = käenpiika / göktyta, Sr = pensastasku / buskskvätta, Ac = pyrstötiainen / stjärtmes, Lc = pikkulepinkäinen / törnskata, Sv = kottarainen / stare

Liite 4. Rytikerttusen reviirit Persöfladanilla 2009.

Bilaga 4. Rörsångarens revir i Persöfladan 2009.

Liite 5. Total- ja Persöfladanin pesimälinnut ja säännölliset ruokavieraat 2009.

Joidenkin lajien reviirimäärät on esiteltty. x = laji esiintyy lahdella säännöllisesti, mutta reviirien määrää ei ole selvitetty.

Bilaga 5. Fåglar som häckar i och regelbundet besöker Totalfladan och Persöfladan för att söka föda. För vissa arter anges antalet revir. x = arten förekommer regelbundet i viken, men antalet revir har inte utretts.

Laji / Art		Totalfladan	Persöfladan	EU D1	uhanal. / hotgrad
Laulujoutsen / Sångsvan	<i>Cygnus cygnus</i>	1	1	EU D1	
Kyhmyjoutsen / Knölsvan	<i>Cygnus olor</i>		1		
Haapana / Bläsand	<i>Anas penelope</i>	1			
Tavi / Kricka	<i>Anas crecca</i>	3	3		
Sinisorsa / Gräsand	<i>Anas platyrhynchos</i>	x	2		
Tukkasotka / Vigg	<i>Aythya fuligula</i>	x			
Telkkä / Knipa	<i>Bucephala clangula</i>	1	2		
Fasaani / Fasan	<i>Phasianus colchicus</i>	x			
Teeri / Orre	<i>Tetrao tetrix</i>		1	EU D1	NT
Silkkiuikku / Skägg-dopping	<i>Podiceps cristatus</i>	x			
Kaulushaikara / Rördrom	<i>Botaurus stellaris</i>	2	1	EU D1	NT
Merikotka / Havsörn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	x	x	EU D1	VU
Ruskosuohaukka / Brun kärrhök	<i>Circus aeruginosus</i>	x	1	EU D1	NT
Hiirihaukka / Ormv-råk	<i>Buteo buteo</i>	1	2		
Nuolihaukka / Lärkfalk	<i>Falco subbuteo</i>	1	1		
Nokikana / Sothöna	<i>Fulica atra</i>	1	1		
Luhtakana / Vattenrall	<i>Rallus aquaticus</i>	1			
Liejukana / Rörhöna	<i>Gallinula chloropus</i>		1		VU
Kurki / Trana	<i>Grus grus</i>	2	1	EU D1	
Taivaanvuohi / Enkelbeckasin	<i>Gallinago gallinago</i>	4	9		
Punajalkaviklo / Rödbena	<i>Tringa totanus</i>		x		
Metsäviklo / Skogs-snäppa	<i>Tringa ochropus</i>	x	x		
Rantasipi / Drills-näppa	<i>Actitis hypoleucos</i>	x	x		
Naurulokki / Skrattmås	<i>Larus ridibundus</i>	x			VU
Kalalokki / Fiskmås	<i>Larus canus</i>	x			
Räyskä / Skräntärna	<i>Sterna caspia</i>	x		EU D1	VU
Kalatiira / Fisktärna	<i>Sterna hirundo</i>	x		EU D1	
Uuttukyyhky / Skogsduva	<i>Columba oenas</i>	x	x		
Sepelkyyhky / Ringduva	<i>Columba palumbus</i>	x	x		
Käki / Gök	<i>Cuculus canorus</i>	1			NT
Sarvipölli / Hornug-gla	<i>Asio otus</i>		1		
Tervapääsky / Tornsvala	<i>Apus apus</i>	x	x		
Harmaapäätkka / Gråspett	<i>Picus canus</i>	1	2	EU D1	NT
Palokärki / Spillkrå-ka	<i>Dryocopus martius</i>	1	1	EU D1	
Käpytikka / Större	<i>Dendrocopos major</i>		1		

hackspett					
Pikkutikka / Mindre hackspett	<i>Dendrocopos minor</i>	2			VU
Käenpiika / Göktyta	<i>Jynx torquilla</i>		1		VU
Haarapääsky / Ladusvala	<i>Hirundo rustica</i>	x	x		
Metsäkirvinen / Trädpiplärka	<i>Anthus trivialis</i>		x		
Niittykirvinen / Ängspiplärka	<i>Anthus pratensis</i>	1	1		
Västäräkki / Sädesärla	<i>Motacilla alba</i>	x			
Rautiainen / Järnsparv	<i>Prunella modularis</i>	x	x		
Punarinta / Rödha-ke	<i>Erithacus rubecula</i>	x	x		
Satakieli / Nåktergal	<i>Luscinia luscinia</i>	x	x		
Pensastasku / Buskskvätta	<i>Saxicola rubetra</i>	1	10		NT
Mustarastas / Kolt-rast	<i>Turdus merula</i>	x	x		
Räkättirastas / Björktrast	<i>Turdus pilaris</i>	x	x		
Laulurastas / Talt-rast	<i>Turdus philomelos</i>	x	x		
Punakylkirastas / Rödvingetrast	<i>Turdus iliacus</i>	x	x		
Ruokokerttunen / Sävsångare	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	x	x		
Rytikerttunen / Rörsångare	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	8	15		
Luhtakerttunen / Kärrsångare	<i>Acrocephalus palustris</i>	1			
Rastakerttunen / Trastsångare	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	5			VU
Kultarinta / Härm-sångare	<i>Hippolais icterina</i>	1			
Kirjokerttu / Hök-sångare	<i>Sylvia nisoria</i>	3		EU D1	
Mustapääkerttu / Svarthätta	<i>Sylvia atricapilla</i>	x	x		
Lehtokerttu / Träd-gårdssångare	<i>Sylvia borin</i>	x	x		
Hernekerttu / Ärt-sångare	<i>Sylvia curruca</i>	x	x		
Pensaskerttu / Törnsångare	<i>Sylvia communis</i>	x	x		
Pajulintu / Lövsångare	<i>Phylloscopus trochilus</i>	x	x		
Sirittäjä / Grönsångare	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	x	x		
Hippiäinen / Kungs-fågel	<i>Regulus regulus</i>	x	x		
Harmaasiippo / Grå flugsnappare	<i>Muscicapa striata</i>	x	x		
Kirjosieppo / Svart-vit flugsnappare	<i>Ficedula hypoleuca</i>	x	x		
Pyrstötäinen / Stjärtmes	<i>Aegithalos caudatus</i>		2		
Hömöötäinen / Talltita	<i>Passer montana</i>		1		
Töyhtötäinen / Tofsmes	<i>Parus cristatus</i>	x			
Sinitäinen / Blåmes	<i>Parus caeruleus</i>	x	x		
Talitänainen / Talgoxe	<i>Parus major</i>	x	x		
Puukiipijä / Trädkryppare	<i>Certhia familiaris</i>	2	1		
Pikkulepinkäinen / Törnskata	<i>Lanius collurio</i>	8	4	EU D1	NT
Varis / Kråka	<i>Corvus corone cornix</i>	x	x		

Kottarainen / Stare	<i>Sturnus vulgaris</i>	x	2		NT
Peippo / Bofink	<i>Fringilla coelebs</i>	x	x		
Vihерпeippо / Grönfink	<i>Carduelis chloris</i>	x	x		
Vihervarpunen / Grönsiska	<i>Carduelis spinus</i>	x	x		
Punavarpunen / Rosenfink	<i>Carpodacus erythrinus</i>	5	9		
Nokkavarpunen / Stenkäck	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	1			
Keltasirkku / Gulsparv	<i>Emberiza citrinella</i>	x	x		
Pajusirkku / Sävsparv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	x	x		

Totalfladanin Sänkköön Oxhagenin suunnalta katsottuna 11.5.2009. /
Sänkköön i Totalfladan sedda från Oxhagen 11.5.2009.

KUVAILULEHTI

Julkaisusarjan nimi ja numero Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen julkaisuja 28/2010								
Vastuualue Ympäristö ja luonnonvarat								
Tekijät Juha Honkala								
Julkaisuaika Helmikuu 2011								
Julkaisija Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus								
Hankkeen rahoittaja/toimeksiantaja -								
Julkaisun nimi Raaseporin Total- ja Persöfladanin linnustoselvitys 2009								
Tiivistelmä Raaseporin Total- ja Persöfladanien merenlahdet ovat monipuolinen lintuvesikokonaisuus. Lahdet kuuluvat valtakunnalliseen lintuvesien suojarohjelmaan ja lisäksi ne on luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi lintualueeksi FINIBA-ohjelmaan. Alue koostuu kahdesta erillisestä, lähekkäin sijaitsevasta merenlahdesta Raaseporin kunnassa, Tammisaaren kuntakeskuksen itä- ja kaakkoispuolella.								
Linnustoselvityksen tavoitteena oli tuottaa alueen pesimälinnustosta ajantasaisista pohjatieta, jota voidaan käyttää hyväksi laadittaessa alueelle hoito- ja käytösuhunnitelmaa. Tämä raportti sisältää vuoden 2009 kartoituksessa tehdyt havainnot alueella pesivien lintujen parimääristä, sekä uhanalaisten ja vähälukuisten lajien havaintopisteet tai reviirit alueella.								
Asiasanat lintuvedet, linnusto, lahdet, Raasepori								
ISBN (painettu) -	ISBN (PDF) 978-952-257-233-2	ISSN-L 1798-8101	ISSN (painettu) -	ISSN (verkkojulkaisu) 1798-8101				
Kokonaissivumäärä 30	Kieli Suomi ja ruotsi		Hinta (sis. alv 8%) -					
Julkaisun myynti/jakaja Julkisu on saatavana vain verkossa: www.ely-keskus.fi/uusimaa/julkaisut								
Julkaisun kustantaja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus								
Painopaikka ja -aika -								

P R E S E N T A T I O N S B L A D

Publikationens serie och nummer Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland publikationer 28/2010						
Ansvarsområde Miljö och naturresurser						
Författare Juha Honkala	Publiceringsdatum Februari 2011	Utgivare Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland	Projektets finansiär/uppdagsgivare -			
Publikationens titel Raaseporin Total- ja Persöfladanin linnustoselvitys 2009 (Fågelutredning i Totalfladan och Persöfladan i Raseborg 2009)						
Sammendrag Havsvikarna i Totalfladan och Persöfladan bildar en mångsidig fågelvattenhet. Vikarna hör till det nationella skyddsprogrammet för fågelvatten, och de är även klassificerade i FINIBA-programmet som nationellt värdefulla fågelområden. Området består av två närliggande havsvikar i Raseborgs kommun, på ost- och sydostsidan om Ekenäs centrum.						
Syftet med utredningen var att få aktuell baskunskap om områdets häckande fågelarter. Informationen kan utnyttjas vid utarbetandet av en skötsel- och användningsplan för området. Rapporten innehåller observationer från karteringen år 2009 av antalet häckande fågelpar samt observationspunkter eller revir för områdets hotade och fåtaliga arter.						
Nyckelord fågelvatten, fågelfauna, vikar, Raseborg						
ISBN (tryckt) -	ISBN (PDF) 978-952-257-233-2	ISSN-L 1798-8101	ISSN (tryckt) -	ISSN (webbpublikation) 1798-8101		
Sidantal 30	Språk Finska och svenska	Pris (inneh. moms 8%) -				
Beställningar/distribution Publikationen finns endast på webben: www.ely-centralen.fi/nyland/publikationer						
Förläggare Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland						
Tryckeri, ort och tidpunkt -						

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökeskus
PL 36, 00521 Helsinki
puh. 020 636 0070
www.ely-keskus.fi

ISSN-L 1798-8101
ISSN 1798-8071 (verkkojulkaisu)
ISBN 978-952-257-233-2 (PDF)